



**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne ustanove „Zavičajni muzej Gradiška“ Gradiška
za period 01.01-31.12.2024. godine**

Broj: RV079-25

Banja Luka, 25.11.2025. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izveštaj o reviziji usklađenosti	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	9
	4. Nabavke.....	12
	5. Priprema i donošenje budžeta	13
	6. Finansijski izvještaji	14
	6.1. Prihodi i primici, rashodi i izdaci.....	14
	6.1.1. Prihodi i primici	14
	6.1.2. Rashodi i izdaci	15
	6.2. Imovina, obaveze i izvori	17
	6.2.1. Nefinansijska imovina	17
	6.2.2. Finansijska imovina i razgraničenja.....	18
	6.2.3. Obaveze i razgraničenja.....	18
	6.3. Vanbilansna evidencija.....	18
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	18
	6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje	18

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne ustanove „Zavičajni muzej Gradiška“ Gradiška koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 02; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 i Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2024. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, finansijski izvještaji Javne ustanove „Zavičajni muzej Gradiška“ Gradiška istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2024. godine; prihode, primitke, rashode i izdatke, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je detaljnije opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Javne ustanove „Zavičajni muzej Gradiška“ Gradiška čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Javne ustanove „Zavičajni muzej Gradiška“ Gradiška se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2024. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2024. godine nije izvršen u skladu sa članom 3, 4, 15. stav (2) i (3), 17. stav (5) i (8) i 18. stav (1) tačka 7) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer nije popisana nematerijalna proizvedena imovina (ulaganja u filmsku produkciju Muzeja i avionska i LIDAR snimanja na arheološkim lokalitetima) i potraživanja od entiteta, popisne liste nefinansijske imovine i dio popisnih lista obaveza nisu ovjerene od strane ovlašćenog lica i ne sadrže datum zaprimanja, nisu sačinjene popisne liste za potraživanja i dio obaveza, a pojedine popisne liste ne sadrže knjigovodstveno stanje i razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja, dio usaglašavanja salda obaveza sa povjeriocima i usaglašavanja pomoćne evidencije nefinansijske imovine sa Glavnom

knjigom trezora nije izvršen, te dio analitičke evidencije osnovnih sredstava nije usklađen sa popisanim stanjem.

Blagajnički dnevnici nisu zaključeni na kraju svakog dana u kojem je bilo promjena u blagajni i isti nisu blagovremeno dostavljeni na knjiženje, dok su pojedina plaćanja vršena izvan blagajne, a naknadno su retroaktivno evidentirana u blagajničkom dnevniku, što nije u skladu sa članom 8. stav (2) i 11. stav (8) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.1. i 6.2.2. ovog Izvještaja:

Precijenjeni su transferi od entiteta za iznos od 2.700 KM, a potcijenjena su kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti za iznos od 3.300 KM, jer su transferi po osnovu sufinansiranja projekata iz 2023. godine evidentirani u obračunskom periodu 2024. godine, dok transfer po osnovu sufinansiranja projekta iz 2024. godine nije evidentiran, što nije u skladu sa članom 71. i 140. stav (2) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. ovog Izvještaja:

Precijenjeni su rashodi po osnovu prevoza ličnim vozilima na službenim putovanjima u iznosu od 7.336 KM, a potcijenjeni su rashodi po osnovu dnevnica za službena putovanja u iznosu od 3.467 KM, rashodi po osnovu reprezentacije u iznosu od 2.382 KM i rashodi po osnovu smještaja na službenim putovanjima u zemlji i inostranstvu u iznosu od 1.487 KM, jer je Javna ustanova „Zavičajni muzej Gradiška“ Gradiška rashode po osnovu dnevnica za službena putovanja, rashode po osnovu reprezentacije i rashode po osnovu smještaja na službenim putovanjima u zemlji i inostranstvu iskazala u okviru rashoda po osnovu prevoza ličnim vozilima na službenim putovanjima, što nije u skladu sa članom 91. stav (3) i 92. stav (7) i (10) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Precijenjeni su rashodi za geodetsko-katastarske usluge u iznosu od 6.962 KM i rashodi za ostale stručne usluge u iznosu od 6.161 KM, a potcijenjena je vrijednost ostale nematerijalne proizvedene imovine i izdataka za ostalu nematerijalnu proizvedenu imovinu u iznosu od 13.123 KM, jer avionska i LIDAR snimanja na arheološkim lokalitetima nisu priznata na izdacima i nefinansijskoj imovini, što nije u skladu sa članom 24. i 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.1. ovog Izvještaja:

Potcijenjena je vrijednost spomenika u iznosu od 6.395 KM i izdataka za izgradnju i pribavljanje spomenika u iznosu od 2.967 KM, dok su rashodi za bruto naknade za rad van radnog odnosa precijenjeni u iznosu od 2.967 KM, jer su porez i doprinosi na ugovore za rad van radnog odnosa (za izradu umjetničkog djela - biste, skulpture i slično) u 2024. godini i ranijim godinama evidentirani kao rashodi za bruto naknade za rad van radnog odnosa, što nije u skladu sa paragrafom 30 MRS-JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

Potcijenjena je vrijednost originalnih zabavnih, književnih i umjetničkih djela u iznosu od 42.802 KM, nematerijalna proizvedena imovina u pripremi u iznosu od 6.221 KM i izdaci za ostalu nematerijalnu proizvedenu imovinu u iznosu od 9.521 KM, a precijenjeni su rashodi za usluge izrade fotografije i filma u iznosu od 3.300 KM, ostali nepomenuti rashodi u iznosu od 3.400 KM i rashodi za bruto naknade po ugovoru o djelu u iznosu od 2.821 KM, jer ulaganja u filmsku produkciju Muzeja nisu evidentirana, odnosno nisu klasifikovana u skladu sa članom 24. i 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.5. ovog Izvještaja:

Obrazloženja uz finansijske izvještaje ne sadrže dodatna objelodanjivanja u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, članom 18. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, paragrafom 127 tačke (b) i (c) MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i paragrafom 88 tačke (c), (d) i (e) MRS-JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 25.11.2025. godine

Glavni revizor

Božana Trninić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne ustanove „Zavičajni muzej Gradiška“ Gradiška za 2024. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javne ustanove „Zavičajni muzej Gradiška“ Gradiška za 2024. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

U toku godine zaključen je jedan ugovor o privremenim i povremenim poslovima za koje se zaključuje ugovor o radu i dva ugovora o djelu sa fizičkim licima za poslove koji su sistematizovani i predstavljaju osnovnu djelatnost Javne ustanove „Zavičajni muzej Gradiška“ Gradiška, što nije u skladu sa članom 204. odnosno članom 205. stav (1) Zakona o radu.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. ovog Izvještaja:

Nabavke goriva euro – dizel u iznosu od 6.000 KM i goriva - benzin u iznosu od 6.000 KM su provedene putem dva postupka direktnog sporazuma čime je izvršeno dijeljenje predmeta nabavke, što nije u skladu sa članom 15. stav (7) i 87. stav (3) Zakona o javnim nabavkama.

Za izvršene nabavke materijala, roba i usluga u ukupnom iznosu od 18.123 KM (elektro i građevinski materijal, reklamni materijal, sportska oprema, lajsne, kancelarijski inventar, komunikaciona i računarska oprema i reprezentacija) nisu provedeni postupci javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. ovog Izvještaja:

Kolektivni ugovor za zaposlene u Javnoj ustanovi „Zavičajni muzej“ Gradiška nije usklađen sa članom 9. Zakona o platama zaposlenih u oblasti kulture Republike Srpske u dijelu utvrđenih nižih koeficijenata. Takođe, Javna ustanova „Zavičajni muzej Gradiška“ Gradiška je primjenjivala veću cijenu rada od cijene rada propisane Odlukom o utvrđivanju cijene rada za zaposlene u oblasti kulture Republike Srpske, koju je donijela Vlada Republike Srpske. Naknade za topli obrok i regres su obračunate i isplaćene, što nije u skladu sa članom 10. stav (4) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne ustanove „Zavičajni muzej Gradiška“ Gradiška obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne ustanove „Zavičajni muzej Gradiška“ Gradiška.

Banja Luka, 25.11.2025. godine

Glavni revizor

Božana Trninić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) postupci i procedure provođenja popisa, utvrđivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza, vrši u skladu sa članom 3., 4., 15. stav (2) i (3), 17. stav (5) i (8) i 18. stav (1) tačka 7) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) uspostavi pomoćna knjiga imovine u stalnim sredstvima, na način da obezbijedi analitičke podatke o svakom pojedinačnom sredstvu i uvid u hronološki prikaz poslovnih događaja na sredstvima, te da se knjigovodstvene isprave sačinjavaju na mjestu i u vrijeme nastanka poslovnog događaja i da se dnevnik blagajne zaključuje na kraju svakog dana u kojem je bilo poslovnih promjena u blagajni i provode interni kontrolni postupci u vezi knjigovodstvene dokumentacije u skladu sa članom 8. stav (2), 9., 11. stav (8) i 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- 3) kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar iste jedinice vlasti iskazuju, kao i da se transferi između različitih jedinica vlasti evidentiraju na obračunskoj osnovi u skladu sa članom 71. odnosno članom 140. stav (2) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 4) rashodi po osnovu dnevnica za službena putovanja, reprezentacije i smještaja na službenim putovanjima u zemlji i inostranstvu klasifikuju u skladu sa članom 91. stav (3) i 92. stav (7) i (10) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 5) u obrazloženjima uz finansijske izvještaje izvrše dodatna objelodanjivanja u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, članom 18. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i zahtjevima MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i MRS-JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) ugovori o autorskom radu zaključuju za poslove koji ispunjavaju uslove za zaključenje takvih ugovora u skladu sa članom 4. Zakona o autorskom i srodnim pravima, kao i da se angažovanje izvršilaca po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima i ugovoru o djelu vrši za poslove koji su van djelatnosti poslodavca i za koje se ne zaključuju ugovori o radu u skladu sa članom 204. odnosno članom 205. stav (1) Zakona o radu,
- 2) donosi odluka/rješenje o službenom putovanju u inostranstvo i da se obračun putnih troškova vrši na osnovu naloga za službena putovanja koja sadrže propisane podatke, te da se troškovi ishrane na službenom putu priznaju kroz isplate dnevnica u skladu sa tačkom VI, X podtačka (2) i (5) i XV podtačka (2) i (3) Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,
- 3) evidencija o prisustvu radnika na radu vodi u skladu sa članom 3. stav (1) i (2) Pravilnika o vođenju evidencija o prisustvu radnika na radu, a pismeni obračun plate sačinjava u skladu sa članom 2. stav (2) tačka 4) i 3. stav (3) Pravilnika o sadržaju pismenog obračuna plate,

- 4) planiranje, pokretanje i provođenje postupaka javnih nabavki, kao i objava osnovnih elemenata ugovora i izjave o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa vrši shodno članu 6., 15. stav (7), 52. stav (6) i (7), 75. stav (2) i 87. stav (3) Zakona o javnim nabavkama,
- 5) budžet/rebalans budžeta priprema prema ekonomskim klasifikacijama iz Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike shodno članu 15. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- 6) koeficijenti propisani Kolektivnim ugovorom za zaposlene u Javnoj ustanovi „Zavičajni muzej“ Gradiška usklade sa članom 9. Zakona o platama zaposlenih u oblasti kulture Republike Srpske, te da se obračun plate vrši u skladu sa cijenom rada propisanom Odlukom o utvrđivanju cijene rada za zaposlene u oblasti prosvjete i kulture, a naknada za topli obrok i regres uračuna u iznos osnovne plate shodno članu 10. stav (4) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Odluka o usvajanju budžeta/rebalansa Grada Gradiška za 2024. godinu,
- Zakon o trezoru,
- Zakon o sistemu javnih službi,
- Zakon o muzejskoj djelatnosti,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj - član 4, 9-11,
- Zakon o radu, članovi 35, 39, 204. i 205,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Zakon o autorskim i srodnim pravima,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o platama zaposlenih u oblasti kulture Republike Srpske,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII i XIII,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26. i 27,
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,
- Odluka o utvrđivanju cijene rada,
- Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole,
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem,
- Pravilnik o vođenju evidencija o prisustvu radnika na radu,
- Pravilnik o sadržaju pismenog obračuna plate,
- Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta od 28.12.2023. godine,
- Kolektivni ugovor za zaposlene u Javnoj ustanovi „Zavičajni muzej“ Gradiška od 26.01.2024. godine (Ugovor o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora od 25.09.2024. godine).

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Javna ustanova „Zavičajni muzej Gradiška“ (u daljem tekstu: Muzej) osnovana je Odlukom Skupštine opštine Gradiška od 28.05.2002. godine i Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju „Zavičajnog muzeja“ Gradiška od 14.03.2003. godine, kao i Odlukama od 04.10.2005. godine i 19.02.2008. godine. Muzej je upisan u sudski registar kod Osnovnog suda u Banjoj Luci 02.04.2003. godine. Usklađivanje osnivačkog akta sa Zakonom o sistemu javnih službi i Zakonom o klasifikaciji djelatnosti i registru poslovnih subjekata po djelatnostima u Republici Srpskoj izvršeno je na osnovu Odluke o organizovanju javne ustanove „Zavičajni muzej“ Gradiška od 18.04.2013. godine.

Osnovna djelatnost Muzeja obuhvata prikupljanje, stručnu obradu, čuvanje, zaštitu, konzervaciju, restauraciju, evidentiranje, istraživanje, izlaganje i digitalizaciju muzejske građe i elemenata nematerijalnog kulturnog nasljeđa, organizaciju postavki, izložbi i kulturnih događaja, publikovanje izdanja i pružanje stručne pomoći u skladu sa Zakonom o muzejskoj djelatnosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 112/21) i Statutom Muzeja od 04.07.2022. godine.

Organi upravljanja su upravni odbor i direktor koje imenuje i razrješava osnivač na period od četiri godine. Sredstva za finansiranje Muzeja obezbjeđuju se iz budžeta Grada Gradiška (u daljem tekstu: Grad) i po osnovu transfera od entiteta i grantova iz inostranstva.

Finansijske transakcije se evidentiraju u Glavnoj knjizi trezora Grada na računovodstvenom fondu 01 (budžet u užem smislu) i fondu 03 (grantovi). Muzej nema direktni pristup aplikacijama GKT, već popunjava propisane obrasce za trezorsko poslovanje, na osnovu kojih Grad unosi podatke u poslovne knjige. Za tačnost knjigovodstvenih isprava na osnovu kojih su popunjeni obrasci za trezorsko poslovanje, odgovoran je Muzej.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je angažovana na provođenju finansijske revizije Muzeja.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Statutom Muzeja, kao osnovnim opštim aktom definisana je djelatnost, poslovanje, način organizovanja, organi upravljanja, način čuvanja muzejske građe, prava i obaveze zaposlenih i druga pitanja značajna za rad ustanove, u skladu sa Zakonom o muzejskoj djelatnosti.

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta od 28.12.2023. godine, sistematizovano je 11 radnih mjesta sa istim brojem izvršilaca. Na dan 31.12.2024. godine u Muzeju je bilo 10 zaposlenih, uključujući direktora. U toku 2024. godine za jednog izvršioca je prestao radni odnos zbog odlaska u penziju, a jedan izvršilac je primljen na neodređeno vrijeme.

U toku 2024. godine sa jednim licem zaključen je ugovor o privremenim i povremenim poslovima za računovodstveno – finansijske poslove za koje se zaključuju ugovori o radu, a sa dva lica zaključeni su ugovori o djelu za poslove izrade završnog obračuna i vođenja arheološkog iskopa koji su u djelatnosti poslodavca i ista su sistematizovana, što nije u skladu sa članom 204. odnosno članom 205. stav (1) Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/16, 66/18, 91/21 – Odluka Ustavnog suda, 119/21, 112/23 i

39/24). Sa jednim licem u okviru projekta "Nedostupna baština - revitalizacija depoa Zavičajnog muzeja Gradiška - završna faza" je zaključen ugovor o autorskom djelu za preslaganje materijala, klasifikovanje i sortiranje istog. Navedene usluge po svojoj prirodi ne predstavljaju autorsko djelo propisano članom 4. Zakona o autorskom i srodnim pravima za koje je predviđena mogućnost zaključivanja ugovora o autorskom djelu („Službeni glasnik BiH“, broj 63/10).

Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 57/21) nije u potpunosti primijenjena, jer nisu donesene odluke/rješenja o službenom putovanju u inostranstvo za službena putovanja, putni nalozi ne sadrže podatke o tome da li su obezbijeđeni smještaj i ishrana, u obračunu putnih troškova nije navedeno vrijeme prelaska granice (u oba pravca), uz obračun troškova službenog putovanja su prilagani računi za konzumaciju hrane i pića koji su zaposlenima isplaćivani kroz troškove službenih putovanja, iako su priznate dnevnice za službeno putovanje, što nije u skladu sa tačkom VI, X podtačka (2) i (5) i XV podtačka (2) i (3) navedene Odluke.

Do avgusta 2024. godine pojedini zaposleni su vršili preuzimanje goriva za službena putovanja privatnim vozilima bez propisane saglasnosti iz tačke XIII Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj, te naknada nije obračunavana u skladu sa tačkom XIII podtačka (2). Predsjednik Upravnog odbora je preuzimao gorivo uz saglasnost gradonačelnika, ali naknada nije obračunata u skladu sa tačkom XIII podtačka 2. pomenute odluke.

Evidencija o prisustvu radnika na radu ne vodi se na obrascu datom u Prilogu 1 Pravilnika o vođenju evidencija o prisustvu radnika na radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 40/16), što nije u skladu sa članom 3. stav (1) i (2) navedenog pravilnika.

Pismeni obračuni plata, naknada plata i drugih primanja radnika ne sadrže osnovne elemente (naziv radnog mjesta, časove za koje radnik ostvaruje pravo na naknadu plate sa posebno iskazanim časovima godišnjeg odmora, bolovanja i plaćenog odsustva), što nije u skladu sa članom 2. stav (2) tačka 4) i 3. stav (3) Pravilnika o sadržaju pismenog obračuna plate („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 18/22 i 65/22).

U skladu sa Rješenjem o imenovanju Komisije za popis imovine i obaveza od 23.12.2024. godine, izvršen je popis imovine i obaveza. Revizijskim ispitivanjem utvrđeno je da popis imovine i obaveza nije u potpunosti izvršen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16 i 113/21) - u daljem tekstu: Pravilnik o popisu, jer nisu popisana ulaganja u filmsku produkciju Muzeja, avionska i LIDAR snimanja na arheološkim lokalitetima i potraživanja od entiteta (tačke 6.1.2.1., 6.2.1. i 6.2.2. Izvještaja), sačinjene popisne liste nefinansijske imovine i obaveza za nabavku roba i usluga u zemlji nisu ovjerene od strane ovlašćenog lica i ne sadrže datum zaprimanja, pripremne radnje za popis koje podrazumijevaju usaglašavanje salda obaveza sa povjericima nisu u potpunosti izvršene, te nije izvršeno usaglašavanje pomoćne evidencije (knjiga osnovnih sredstava) sa Glavnom knjigom trezora, kako vrijednosno, tako ni prema opisu (inventurni broj) osnovnog sredstva, popisne liste finansijske imovine i obaveza za lična primanja nisu sačinjene, dok popisna lista obaveza za nabavku roba i usluga u zemlji ne sadrži knjigovodstveno stanje i razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja shodno članu 4., 15. stav (2) i (3), 17. stav (5) i (8) i 18. stav (1) tačka 7) pomenutog pravilnika.

Nabavna vrijednost i ispravka vrijednosti pojedinih osnovnih sredstava iskazanih na popisnim listama nije usklađena sa nabavnom i ispravkom vrijednosti iskazanim u analitičkoj evidenciji osnovnih sredstava, kao ni sa vrijednostima utvrđenim izveštajem o popisu, što nije u skladu sa članom 3. Pravilnika o popisu.

Pomoćna knjiga imovine u stalnim sredstvima (evidencija je u formi eksel tabele) nije uspostavljena prema pravilima vođenja poslovnih knjiga shodno članu 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15 i 78/20), jer nije omogućena analitička evidencija i hronološki prikaz promjena izvršenih poslovnih događaja na sredstvima, detaljni podaci o sredstvu kao što je jedinica mjere, naziv dobavljača i druge relevantne karakteristike svakog pojedinačnog sredstva.

Na dan 31.12.2024. godine, glavna knjiga i pomoćna knjiga stalnih sredstava nisu usaglašene (neto vrijednost komunikacione i računarske opreme u glavnoj knjizi u odnosu na pomoćnu evidenciju iskazana je manje za 10.236 KM, a nije usaglašena ni ispravka vrijednosti), što nije u skladu sa članom 17. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, kojim je propisano da se usklađivanje prometa i stanja pomoćnih knjiga sa prometom i stanjem u glavnoj knjizi, vrši kontinuirano, a najkasnije neposredno prije popisa imovine i obaveza, odnosno prije sačinjavanja finansijskih izvještaja. Nakon vanrednog popisa na dan 31.05.2025. godine, izvršeno je usaglašavanje glavne knjige i pomoćne knjige stalnih sredstava, te za isto nije data preporuka.

Dnevnik blagajne (blagajnički izvještaj) nije vođen kontinuirano, odnosno nije sačinjavan svakog dana u kojem je bilo poslovnih promjena u blagajni, već je u pojedinim slučajevima sačinjavan retroaktivno. Pojedina plaćanja su izvršena izvan blagajne, a naknadno su retroaktivno evidentirana u blagajničkom dnevniku sa datumima koji odgovaraju datumima na računima, što nije u skladu sa članom 8. stav (2) i 11. stav (8) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, kojim je propisano da se knjigovodstvene isprave sačinjavaju na mjestu i u vrijeme nastanka poslovnog događaja i da se dnevnik blagajne zaključuje na kraju svakog dana u kojem je bilo poslovnih promjena, a da se knjigovodstvu na knjiženje dostavlja najkasnije narednog dana. Muzej nije provodio interne kontrolne postupke, jer kod dnevnika blagajne i naloga blagajni za uplate i isplate, isti nisu provedeni u potpunosti, obzirom da navedeni dokumenti ne sadrže potpise lica odgovornih za sačinjavanje i kontrolu, što nije u skladu sa članom 9. prethodno navedenog zakona.

Za nabavku i izdavanje publikacija, Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Muzeja nije propisan računovodstveni tretman za različite načine korištenja istih (da li će ostati u instituciji, biti distribuirane, koristiti u okviru izložbi ili na drugi način). U toku revizije preduzete su aktivnosti na evidentiranju publikacija.

Dostavljeni ulazni računi, nisu adekvatno kontrolisani, što nije u skladu sa članom 9. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, jer su podaci uneseni u poslovne knjige, a da prethodno nije u pisanom obliku potvrđeno da je ta isprava potpuna, istinita, računski tačna i da odražava suštinu poslovnog događaja na koji se odnosi (suštinska i formalna kontrola ispravnosti računa i druge prateće knjigovodstvene dokumentacije).

U skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/22), Muzej je sačinio godišnji izvještaj elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za period januar – decembar 2024. godine sa priložima.

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i propisima, što je osim u ovoj tački obrazloženo i pod tačkama 4., 5., 6.1.1., 6.1.2., 6.2.1., 6.2.2. i 6.5. ovog Izvještaja.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- ***ugovori o autorskom radu zaključuju za poslove koji ispunjavaju uslove za zaključenje takvih ugovora u skladu sa članom 4. Zakona o autorskom i srodnim pravima, kao i da se angažovanje izvršilaca po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima i ugovoru o djelu vrši za poslove koji***

- su van djelatnosti poslodavca i za koje se ne zaključuju ugovori o radu u skladu sa članom 204. odnosno članom 205. stav (1) Zakona o radu,*
- *donosi odluka/rješenje o službenom putovanju u inostranstvo i da se obračun putnih troškova vrši na osnovu naloga za službena putovanja koja sadrže propisane podatke, te da se troškovi ishrane na službenom putu priznaju kroz isplate dnevnica u skladu sa tačkom VI, X podtačka (2) i (5) i XV podtačka (2) i (3) Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,*
 - *evidencija o prisustvu radnika na radu vodi u skladu sa članom 3. stav (1) i (2) Pravilnika o vođenju evidencija o prisustvu radnika na radu, a pismeni obračun plate sačinjava u skladu sa članom 2. stav (2) tačka 4) i 3. stav (3) Pravilnika o sadržaju pismenog obračuna plate,*
 - *postupci i procedure provođenja popisa, utvrđivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza, vrši u skladu sa članom 3., 4., 15. stav (2) i (3), 17. stav (5) i (8) i 18. stav (1) tačka 7) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,*
 - *uspostavi pomoćna knjiga imovine u stalnim sredstvima, na način da obezbijedi analitičke podatke o svakom pojedinačnom sredstvu i uvid u hronološki prikaz poslovnih događaja na sredstvima, te da se knjigovodstvene isprave sačinjavaju na mjestu i u vrijeme nastanka poslovnog događaja i da se dnevnik blagajne zaključuje na kraju svakog dana u kojem je bilo poslovnih promjena u blagajni i provode interni kontrolni postupci u vezi knjigovodstvene dokumentacije u skladu sa članom 8. stav (2), 9., 11. stav (8) i 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.*

4. Nabavke

Planom javnih nabavki Muzeja i izmjenama i dopunama plana za 2024. godinu predviđene su nabavke ukupne vrijednosti 41.591 KM bez poreza na dodatu vrijednost i to za robe (17.330 KM) i usluge (24.261 KM) putem 13 direktnih sporazuma. Plan i izmjene plana javnih nabavki usvojeni su od strane Upravnog odbora.

Prema izvještaju o realizaciji javnih nabavki u 2024. godini, realizovano je 13 postupka javnih nabavki ukupne vrijednosti od 38.727 KM, putem kojih je najvećim dijelom nabavljano gorivo euro - dizel u iznosu od 6.000 KM, gorivo – benzin u iznosu od 6.000 KM, geodetske usluge u iznosu od 5.950 KM i druge.

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćeno je deset postupaka javnih nabavki u vrijednosti od 37.689 KM (97% u odnosu na ukupnu vrijednost provedenih nabavki u 2024. godini).

Utvrđene neusklađenosti sa Zakonom o javnim nabavkama (u daljem tekstu: Zakon) se odnose na sljedeće:

- nabavke goriva euro - dizel u iznosu od 6.000 KM i goriva – benzin u iznosu od 6.000 KM su provedene putem dva postupka direktnog sporazuma čime je izvršeno dijeljenje predmeta nabavke što nije u skladu sa članom 15. stav (7) i 87. stav (3) Zakona, kojima je propisano da ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke sa namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka javne nabavke, kao i da se postupak direktnog sporazuma provodi za nabavke čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od 6.000 KM,
- u 2024. godini nije sačinjena i na internet stranici objavljena izjava predstavnika Muzeja o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa, što nije u skladu sa članom 52. stav (6) i (7) Zakona,
- nisu objavljeni osnovni elementi zaključenih ugovora, što nije u skladu sa članom 75. stav (2) navedenog zakona,

- Muzej je izvršio nabavke koje nisu predviđene Planom nabavki, a odnose se na nabavke elektro i građevinskog materijala (4.688 KM), reklamnog materijala (1.913 KM), sportske opreme (1.025 KM), lajsni za uramljivanje slika (1.688 KM), kancelarijskog inventara (1.269 KM), komunikacione i računarske opreme (3.546 KM) i reprezentacije (3.994 KM) bez provođenja postupka javne nabavke, što nije u skladu sa članom 6. Zakona.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se planiranje, pokretanje i provođenje postupaka javnih nabavki, kao i objava osnovnih elemenata ugovora i izjave o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa vrši shodno članu 6., 15. stav (7), 52. stav (6) i (7), 75. stav (2) i 87. stav (3) Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Na osnovu Uputstva za pripremu budžeta Grada Gradiška za 2024. godinu, Muzej je dostavio budžetski zahtjev koji je usvojen od strane Upravnog odbora, u iznosu od 434.350 KM. Budžetski zahtjev je dostavljen u roku propisanim članom 28. stav (1) tačka v) Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske – u daljem tekstu: Zakon („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 121/12, 52/14, 103/15 i 15/16).

Skupština Grada Gradiška donijela je Odluku o Budžetu grada Gradiška za 2024. godinu („Službeni glasnik grada Gradiška“, broj 14/23) kojom je budžet Muzeja planiran u iznosu od 426.800 KM.

U toku 2024. godine izvršena su tri rebalansa budžeta. Odlukom o usvajanju Rebalansa budžeta grada Gradiška za 2024. godinu („Službeni glasnik grada Gradiška“, broj 5/24) Muzeju je odobren budžetski okvir od 462.600 KM. Isti iznos budžetskog okvira zadržan je i drugom Odlukom o usvajanju Rebalansa budžeta grada Gradiška za 2024. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 13/24). Konačnim budžetom – Trećim rebalansom („Službeni glasnik grada Gradiška“, broj 16/24) budžetski okvir je povećan i iznosi 469.380 KM, pri čemu ga čine tekući rashodi (455.430 KM), izdaci za nefinansijsku imovinu (10.950 KM) i ostali izdaci (3.000 KM).

Nakon usvojenog rebalansa budžeta, na osnovu rješenja gradonačelnika, u okviru Muzeja je izvršena preraspodjela sredstava u iznosu od 11.135 KM.

Prijedlog rebalansa budžeta koji Muzej dostavlja Gradu nije pripremljen prema ekonomskoj klasifikaciji iz Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/16, 115/17, 118/18 i 97/23), što je imalo uticaj i na evidentiranje u poslovnim knjigama pojedinih pozicija pri izvršenju budžeta. Pogrešno su planirani, time i evidentirani rashodi po osnovu dnevnica za službena putovanja, rashodi po osnovu reprezentacije i rashodi po osnovu smještaja na službenim putovanjima u zemlji i inostranstvu u okviru rashoda po osnovu prevoza ličnim vozilima na službenim putovanjima, izdaci za izgradnju i pribavljanje spomenika u okviru rashoda za bruto naknade po ugovoru o djelu, izdaci za ostalu nematerijalnu proizvedenu imovinu u okviru rashoda za stručne usluge, ostalih nepomenutih rashoda i rashoda za bruto naknade po ugovoru o djelu, što nije u skladu sa članom 15. Zakona, kojim je definisano da se budžet priprema, donosi i izvršava na osnovu standardnih budžetskih klasifikacija.

Upravni odbor je na osnovu odobrenog budžeta donio Program rada i finansijski plan za 2024. godinu na koji je Skupština Grada Gradiška dala saglasnost.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se budžet/rebalans budžeta priprema prema ekonomskim klasifikacijama iz Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike shodno članu 15. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

6. Finansijski izvještaji

Muzej ima status budžetskog korisnika čija je glavna knjiga u sastavu GKT i u skladu sa članom 46. i 47. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17 i 17/22) sačinio je propisane obrasce godišnjih izvještaja: Obrazac 2.01-Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01, Obrazac 3a-Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima 01 do 05, Obrazac 4a-Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT, Obrazac 5a-Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT i pisano Obrazloženje uz finansijske izvještaje. Muzej je izvršio ispravke materijalno značajnih grešaka u skladu sa članom 115. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 115/17 i 118/18) i zahtjevima MRS-JS 3 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, paragraf 46 i 47. Izvršene su korekcije uporednih podataka u koloni „prethodna godina“ u obrascu Obrazac 5a. Neto efekat korekcija usljed ispravke materijalno značajnih grešaka na nefinansijsku imovinu je 240.003 KM (tačka 6.2.1. Izvještaja). Muzej je ispravke materijalno značajnih grešaka, u skladu sa paragrafom 54 MRS-JS 3 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške objelodanio u Obrazloženjima uz finansijski izvještaj za period 01.01-31.12.2024. godine.

6.1. Prihodi i primici, rashodi i izdaci

Prihodi (osim obračunskih) i primici iskazani su u iznosu od 12.951 KM (fond 03).

Rashodi (osim obračunskih) i izdaci su iskazani u ukupnom iznosu od 461.187 KM i to na fondu 01 u iznosu od 451.236 KM i fondu 03 u iznosu od 9.951 KM.

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 4.804 KM na fondu 01.

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici (fond 03) iskazani su u iznosu od 12.951 KM i u potpunosti se odnose na prihode.

Prihodi se odnose na grantove u iznosu od 3.951 KM i transfere između različitih jedinica vlasti u iznosu od 9.000 KM.

Grantove u potpunosti čine grantovi iz inostranstva, a odnose se na sredstva uplaćena od strane Republike Srbije – Ministarstvo kulture po osnovu realizacije projekta „Nedostupna baština – revitalizacija depoa Zavičajnog muzeja Gradiška – završna faza“ (1.975 KM) i projekta „Atelje na otvorenom – dr. Borislav Šokčević“ (1.975 KM).

Transfere između različitih jedinica vlasti u potpunosti čine transferi od entiteta, a odnose se na sredstva odobrena rješenjima Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske (u daljem tekstu: Ministarstvo) donesenim 2023. godine za sufinansiranje projekta Dokumentarno – igrani film „Na pravdi Boga“ (3.300 KM) i „Sistematska arheološka istraživanja Manastirište – konzervacija rimske vile, istraživanja srednjovjekovnog groblja i početna istraživanja srednjovjekovnog groblja i početna istraživanja lokaliteta Varošanka“ (2.700 KM), te rješenjem donesenim 2024. godine za sufinansiranje projekta „Sistematsko arheološko istraživanje lokaliteta Marijin grad (Vrbaški grad) u 2024. godini (3.000 KM).

Transferi od entiteta su precijenjeni u iznosu od 2.700 KM, a potcijenjena su kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 3.300 KM i finansijski rezultat ranijih godina iskazan na organizacionom kodu Grada u iznosu od 6.000 KM, jer su sredstva odobrena rješenjima Ministarstva donesenim 2023. godine u iznosu od 6.000 KM evidentirana na gotovinskoj osnovi u 2024. godini kada su i uplaćena. Sredstva odobrena rješenjem Ministarstva donesenim 2024. godine za projekat „Svitanje – dokumentarni film“ u iznosu od 3.300 KM nisu evidentirana (tačka 6.2.2. Izvještaja). Navedeno nije u skladu sa članom 71. i 140. stav (2) Pravilnika o budžetskim

klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, kojim je propisano da se transferi između budžetskih jedinica različitih nivoa vlasti iskazuju na obračunskom osnovu.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se transferi između različitih jedinica vlasti evidentiraju na obračunskoj osnovi u skladu sa članom 140. stav (2) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 465.991 KM, a odnose se na rashode (447.457 KM) i izdatke (18.534 KM), od čega na fondu 01 (456.040 KM) i fondu 03 (9.951 KM). Rashode čine tekući rashodi i rashodi obračunskog karaktera.

6.1.2.1. Tekući rashodi

Tekući rashodi su iskazani u iznosu od 442.653 KM i to na fondu 01 (434.187 KM) i fondu 03 (8.466 KM).

Tekuće rashode čine rashodi za lična primanja zaposlenih, rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga, rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi i rashodi finansiranja, drugi finansijski troškovi i rashodi transakcija razmjene između ili unutar jedinica vlasti.

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani su u iznosu 327.008 KM (fond 01), a odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih (264.698 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (57.032 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći (5.278 KM).

Rashodi za bruto plate zaposlenih odnose se na rashode za neto platu (163.180 KM), porez na dohodak (10.911 KM), uvećanje plata po osnovu radnog staža (8.555 KM) i doprinose na platu (82.052 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada odnose se na rashode za naknade za prevoz na posao i sa posla (5.031 KM), topli obrok (22.882 KM), regres za godišnji odmor (9.000 KM), porez na dohodak (3.998 KM) i zbirne doprinose (16.120 KM). Po nalazu revizije su potcijenjeni za 3.467 KM, što je obrazloženo u nastavku Izvještaja.

Kolektivni ugovor za zaposlene u Javnoj ustanovi „Zavičajni muzej“ Gradiška od 26.01.2024. godine (Ugovor o izmjenama i dopunama Kolektivnog ugovora od 25.09.2024. godine) nije usklađen sa članom 9. Zakona o platama zaposlenih u oblasti kulture Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 11/19, 105/19, 49/21, 119/21, 68/22, 132/22 i 112/23) u dijelu utvrđenih nižih koeficijenata. Takođe, Muzej je primjenjivao cijenu rada u iznosu od 154 KM, što je više od utvrđene cijene rada od 110 KM definisane Odlukom o utvrđivanju cijene rada za zaposlene u oblasti kulture Republike Srpske, koju je donijela Vlada Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 42/22). Naknade za topli obrok i regres su obračunate i isplaćene, što nije u skladu sa članom 10. stav (4) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 82/22), kojim je propisano da je naknada za topli obrok i regres uračunata u iznos osnovne plate.

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći odnose se na otpremnine po kolektivnom ugovoru (4.072 KM) i novčane pomoći prilikom rođenja djeteta (1.206 KM).

Rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga iskazani su u iznosu od 115.390 KM, i to na fondu 01 (106.924 KM) i fondu 03 (8.466 KM), a odnose se na rashode po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (11.429 KM), režijskog materijala (3.817 KM), tekućeg održavanja (6.583 KM), putovanja i smještaja (23.397 KM), stručnih usluga u iznosu od 24.140 KM (20.840 KM na fondu 01 i 3.300 KM na fondu 03) i

ostale neklasifikovane rashode u iznosu od 46.023 KM (40.857 KM na fondu 01 i 5.166 KM na fondu 03).

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga se najvećim dijelom odnose na rashode po osnovu utroška električne energije (7.164 KM), za usluge korišćenja mobilnog telefona (590 KM) i usluge korišćenja interneta (2.009 KM).

Rashodi za tekuće održavanje se najvećim dijelom odnose na rashode za ostale usluge i materijal za tekuće popravke i održavanje zgrada u iznosu od 5.864 KM.

Rashode po osnovu putovanja i smještaja najvećim dijelom čine rashodi po osnovu prevoza ličnim vozilom na službenim putovanjima u zemlji (14.690 KM) i po osnovu utroška goriva (8.634 KM).

Precijenjeni su rashodi po osnovu prevoza ličnim vozilima na službenim putovanjima u zemlji u iznosu od 7.336 KM, a potcijenjeni su rashodi po osnovu dnevnica za službena putovanja u iznosu od 3.467 KM, rashodi po osnovu reprezentacije u iznosu od 2.382 KM i rashodi po osnovu smještaja na službenim putovanjima u zemlji i inostranstvu u iznosu od 1.487 KM, jer su na rashodima po osnovu prevoza ličnim vozilima na službenim putovanjima u zemlji evidentirani rashodi po osnovu dnevnica za službena putovanja, po osnovu reprezentacije i po osnovu smještaja na službenim putovanjima u zemlji i inostranstvu, te isti nisu klasifikovani u skladu sa članom 91. stav (3) i 92. stav (7) i (10) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Rashodi za stručne usluge se odnose na rashode za geodetsko-katastarske usluge (6.991 KM), usluge štampe, grafičke obrade, kopiranja, uvezivanja i sl. (6.254 KM) i rashode za ostale stručne usluge (6.161 KM). Rashodi za stručne usluge su precijenjeni za 16.423 KM, što je obrazloženo u nastavku izvještaja i tački 6.2.1. ovog Izvještaja.

Precijenjeni su rashodi za geodetsko-katastarske usluge u iznosu od 6.962 KM i rashodi za ostale stručne usluge u iznosu od 6.161 KM, a potcijenjena je vrijednost ostale nematerijalne proizvedene imovine i izdataka za ostalu nematerijalnu proizvedenu imovinu u iznosu od 13.123 KM, jer nabavljene geodetske usluge – vektorizacija i obrada podataka LIDAR snimka za arheološki lokalitet Vrbaški grad (6.962 KM) i dozvola za avionsko snimanje na arheološkim lokalitetima Gradina u Bakincima i Marijin Grad u Gornjim Podgradcima (1.271 KM) i usluga LIDAR snimanja na arheološkim lokalitetima Gradina u Bakincima i Marijin Grad u Gornjim Podgradcima (4.890 KM) nisu klasifikovane u skladu sa članom 24. i 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. U toku revizije izvršena je korekcija greške odnosno evidentiranje nefinansijske imovine u skladu sa računovodstvenim politikama i za isto nije data preporuka u ovom Izvještaju (tačka 6.2.1. Izvještaja).

Ostali neklasifikovani rashodi se najvećim dijelom odnose na rashode za bruto naknade članovima upravnog odbora (4.798 KM), bruto naknade po ugovoru o djelu (17.284 KM), bruto naknade za privremene i povremene poslove (1.612 KM), organizacije prijema, manifestacija i slično (6.021 KM) i ostale nepomenute rashode (11.668 KM). Ostali neklasifikovani rashodi su precijenjeni za iznos od 6.806 KM, što je obrazloženo u ovoj tački i tački 6.2.1. ovog Izvještaja.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- ***koeficijenti propisani Kolektivnim ugovorom za zaposlene u Javnoj ustanovi „Zavičajni muzej“ Gradiška usklade sa članom 9. Zakona o platama zaposlenih u oblasti kulture Republike Srpske, te da se obračun plate vrši u skladu sa cijenom rada propisanom Odlukom o utvrđivanju cijene rada za zaposlene u oblasti prosvjete i kulture, a naknada za topli obrok i regres uračuna u iznos osnovne plate shodno članu 10. stav (4) Posebnog***

kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske,

- *rashodi po osnovu dnevnica za službena putovanja, reprezentacije i smještaja na službenim putovanjima u zemlji i inostranstvu klasifikuju u skladu sa članom 91. stav (3) i 92. stav (7) i (10) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.*

6.1.2.2. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 4.804 KM i u cjelosti se odnose na rashode po osnovu amortizacije. Amortizacija se obračunava primjenom linearnog metoda prema godišnjim stopama utvrđenim na osnovu preostalog vijeka korišćenja sredstva. Revizijom nisu utvrđena odstupanja primijenjenih amortizacionih stopa u odnosu na stope propisane Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16).

6.1.2.3. Izdaci

Ukupni izdaci su iskazani u iznosu od 18.534 KM (17.049 KM, fond 01 i 1.485 KM, fond 03), a čine ih izdaci za nefinansijsku imovinu.

Izdaci za nefinansijsku imovinu se odnose na izdatke za izgradnju i pribavljanje ostalih objekata (8.900 KM), nabavku postrojenja i opreme (4.149 KM, fond 01 i 1.485 KM, fond 03) i izdaci za dragocjenosti (4.000 KM). Po nalazu revizije manje su iskazani izdaci za izgradnju i pribavljanje spomenika u iznosu od 2.967 KM i izdaci za nematerijalnu proizvedenu imovinu u iznosu od 22.644 KM, što je objašnjeno u tačkama 6.1.2.1. i 6.2.1. ovog Izvještaja.

6.2. Imovina, obaveze i izvori

Muzej je na dan 31.12.2024. godine iskazao imovinu neto vrijednosti od 313.619 KM (bruto vrijednosti od 341.909 KM i ispravke vrijednosti od 28.290 KM), a čine je nefinansijska imovina i finansijska imovina i razgraničenja. Obaveze su iskazane u iznosu od 46.923 KM.

6.2.1. Nefinansijska imovina

Nefinansijska imovina iskazana je u neto vrijednosti od 310.619 KM (bruto vrijednosti od 338.909 KM i ispravke vrijednosti od 28.290 KM) i u cjelosti se odnosi na nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima. Po nalazu revizije nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je manje za iznos od 68.541 KM, što je obrazloženo u nastavku i pod tačkom 6.1.2.1. ovog Izvještaja.

Iskazana vrijednost nefinansijske imovine u stalnim sredstvima se odnosi na proizvedenu stalnu imovinu i dragocjenosti.

Povećanje vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u 2024. godini najvećim dijelom se odnosi na evidentiranje nefinansijske imovine iz ranijih godina, a koja zbog propusta nije uvrštena u knjigovodstvene evidencije Muzeja (240.003 KM – tačka 6. Izvještaja) i novih nabavki (9.634 KM). Smanjenje vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima se odnosi na obračunatu amortizaciju u iznosu od 4.804 KM (tačka 6.1.2.2. Izvještaja).

U okviru nefinansijske imovine u stalnim sredstvima potcijenjena je vrijednost spomenika u iznosu od 6.395 KM, izdaci za izgradnju i pribavljanje spomenika u iznosu od 2.967 KM i finansijski rezultat ranijih godina iskazan na organizacionom kodu Grada u iznosu od 3.428 KM, dok su rashodi za bruto naknade po ugovoru o djelu precijenjeni u iznosu od 2.967 KM, jer su porez i doprinosi na ugovore van radnog odnosa za izradu umjetničkih djela (biste, skulpture i slično) u 2024. godini i ranijim godinama evidentirani kao rashodi za rad van radnog odnosa, što nije u skladu sa paragrafom 30 MRS-JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema, kojim je propisano da u nabavnu vrijednost sredstva treba uključiti porez i

doprinosu obavezne po osnovu autorskog djela, odnosno ugovora o djelu. U toku revizije izvršena je korekcija greške odnosno evidentiranje nefinansijske imovine u skladu sa MRS-JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema i za isto nije data preporuka u ovom Izvještaju.

U okviru nefinansijske imovine u stalnim sredstvima potcijenjena je vrijednost originalnih zabavnih, književnih i umjetničkih djela u iznosu od 42.802 KM, nematerijalna proizvedena imovina u pripremi u iznosu od 6.221 KM, izdaci za ostalu nematerijalnu proizvedenu imovinu u iznosu od 9.521 KM i finansijski rezultat ranijih godina iskazan na organizacionom kodu Grada u iznosu od 39.502 KM, a precijenjeni su rashodi za usluge izrade fotografije i filma u iznosu od 3.300 KM, ostali nepomenuti rashodi u iznosu od 3.400 KM i rashodi za bruto naknade po ugovoru o djelu u iznosu od 2.821 KM, jer ulaganja u filmsku produkciju Muzeja nisu evidentirana odnosno nisu klasifikovana u skladu sa članom 24. i 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. U toku revizije izvršena je korekcija greške odnosno evidentiranje nefinansijske imovine u skladu sa računovodstvenim politikama i za isto nije data preporuka u ovom Izvještaju.

6.2.2. Finansijska imovina i razgraničenja

Finansijska imovina i razgraničenja su iskazani u iznosu od 3.000 KM (bruto i neto vrijednosti), a odnose se na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti. Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti su potcijenjena u iznosu od 3.300 KM, jer sredstva odobrena rješenjem Ministarstva donesenim 2024. godine za projekat „Svitanje – dokumentarni film“ u iznosu od 3.300 KM nisu evidentirana (tačka 6.1.1. Izvještaja). Navedeno nije u skladu sa članom 71. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti iskazuju u skladu sa članom 71. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.2.3. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja su iskazani u iznosu od 46.923 KM, a odnose se na kratkoročne obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata za decembar 2024. godine (22.413 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći (3.245 KM), obaveze iz poslovanja u zemlji (20.966 KM), ostale kratkoročne obaveze (106 KM) i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (193 KM).

U periodu od datuma izvještavanja do 28.02.2025. godine izmirene su kratkoročne obaveze u iznosu od 33.498 KM.

6.3. Vanbilansna evidencija

U 2024. godini, u Muzeju nije bilo poslovnih događaja koji bi zahtijevali evidentiranje na vanbilansnim pozicijama.

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema pisanoj informaciji dostavljenoj za potrebe revizije Muzej na dan 31.12.2024. godine nije imao sudskih sporova koji bi mogli imati uticaja na potencijalnu imovinu i potencijalne obaveze.

6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2024. godinu sačinjena su Obrazloženja koja pružaju neophodne opšte podatke o Muzeju, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, primijenjenim računovodstvenim politikama, ali ista dijelom ne zadovoljavaju zahtjeve MRS-

JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

U Obrazloženjima uz finansijske izvještaje nisu:

- objelodanjene informacije o korisnom vijeku upotrebe ili korišćenim stopama amortizacije, bruto knjigovodstvenoj vrijednosti i akumuliranoj ispravci vrijednosti i promjenama na stalnim sredstvima u toku godine (nabavka, prodaja, otpis, ustupanje bez naknade i drugo), što nije u skladu sa MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 88 tačka (c, d i e),
- informacije koje se odnose na dodatna objelodanjivanja prezentovanih pozicija finansijskih izvještaja u skladu sa paragrafom 127 (b) i (c) MRS-JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja (rashodi za korišćenje roba i usluga, nekretnine, postrojenja i oprema, uzroci značajnih razlika u odnosu na plan i prethodne godine), kojim je propisano da se u obrazloženjima uz finansijske izvještaje pružaju dodatne informacije koje nisu prikazane u izvještajima, a relevantne su za razumijevanje istih,
- objavljena neusaglašena salda obaveza prema pojedinim dobavljačima, što nije u skladu sa članom 18. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje izvrše dodatna objelodanjivanja u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, članom 18. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i zahtjevima MRS-JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja i MRS-JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

Revizijski tim

Danijela Duvnjak, s.r.

Vesna Stanivuković Popović, s.r.